

číslo 2

TISOVSKÝ MESAČNÍK

február 2010

Mestské noviny
občanov Tisovca
a Rimavskej Píly
XX. ročník

cena 0,25 €

*Byť v správnom čase na správnom mieste a mať pritom kus šťastia a fotoaparát ako Milan Slabej...
Táto fotografia vo mne vyvolala spomienky na báseň z gymnaziálnych štúdií (vpravo hore)*

Život

Som vo znamení pokoja,
preds' zvem Ťa. Život, do boja
od ranných do večerných zôr,
pre krásnu dcéru čiernych hôr.

O, Život, hore! Stroj sa, stroj,
osedlaj koňa, čisti zbroj:
než v údolí sa zvečeri,
čakám Ťa. Život, v pancieri.

Až hmla sa stratí z údola,
mňa, Život, nikto nezdolá,
a než sa celkom zvečeri,
tam ležať budeš v pancieri

ty — lebo ja, ty — lebo ja...
Volám Ťa. Život, do boja
od ranných do večerných zôr,
pre krásnu dcéru našich hôr!

Ivan Krasko

Dvadsiaty ročník Tisovského mesačníka

Určite si mnohí čitatelia všimli, že tento ročník mesačníka je jeho jubilejným. Za dvadsať rokov doň prispelo mnoho pisateľov svojimi postrehmi a názormi. Za všetky vyslovujem vďaku. Zaiste bolo potrebné niektoré prehodnotiť, upraviť, opraviť... Vyskytli sa i sporné príspevky, ktoré redakčná rada odporučila neuverejniť. Od r. 1997, odkedy slúžim ako šéfredaktor, to boli dokopy tri. Poslaním Tisovského mesačníka je podľa štatútu informovať o živote v meste, o jeho úspechoch i problémoch. Redakčná rada schvaľuje celkovú koncepciu mestských novín, ich obsahové zameranie a môže odporúčať, či neodporúčať príspevky do čísla. Týka sa to príspevkov konfrontačného charakteru, i tých, ktoré v sebe skrývajú známky rasizmu, šovinizmu, xenofobie... a pod. Rada dbá o to, aby mesačník v maximálnej miere rešpektoval pluralitu názorov občanov. Preto v ňom môžete nájsť napr. článok p. Koppera v plnom znení, či v minulom čísle článok, na ktorý reaguje. Preto je mesačník (ako sa v tomto čísle píše v jednom z článkov) „prístreškom“ oznamov mesta, komentárov a príspevkov, s ktorými sa redakčná rada, redakcia nemusí stotožňovať a ani nestotožňuje...A v rámci plurality názorov niektorí môžu považovať i tento príspevok za zbytočnosť... Všetkým našim čitateľom prajem v budúcnosti príjemné čítanie a k tomu aj dobrý zrak (i taký, čo dokáže čítať medzi riadkami) a pisateľom „ostré pero“.

Štefan Sabó

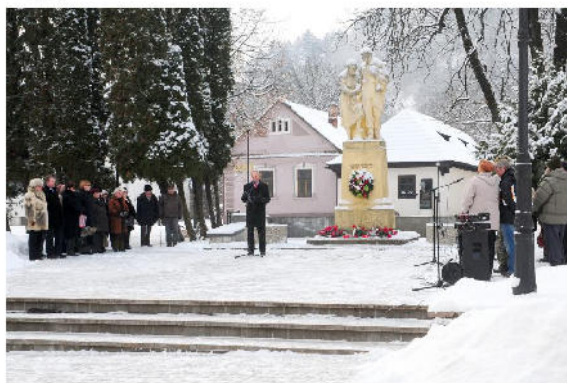
Mesto Tisovec
duchová hudba Hradovanka
a hostia
Vás pozývajú
POCHOVAŤ BASU
!!! SOBOTA !!!
13. februára 2010
tradičná tombola v reštaurácii CENTRÁL
o 19.30 hod.
vstupné 1€

Z pripravovaných podujatí

- 12.2. Študentský ples a venček EGT
- 13.3. Zimný výstup na Trstie
- 13.3. Venčekový tanec Gymnázia Hnúšťa
- 16.2. Pašiangový maskarný ples MŠ
- 20.2. Poľovnícky ples PZ Hradová
- 20.2. Zimné športové hry Tisovec - Putnok na Zbojských
- Ponuky ďalších podujatí nájdete v jednotlivých príspevkoch čísla

65. výročie oslobodenia mesta sme si pripomenuli 28. januára 2010 pred Pamätníkom SNP. Toto výročie si hodláme vo väčšom pripomenúť v máji pri príležitosti 65. výročia ukončenia druhej svetovej vojny.

UZNESENIA zo zasadnutia 28. 1. 2010 vzalo na vedomie:

- Informácie zo zasadnutí stálych komisií MZ a Výboru m. č. Rimavská Píla
- Plán kultúrno – spoločenských aktivít na rok 2010
- Prehľad nájomných zmlúv a zmluvných prevodov za 2. polrok 2009
- Informáciu o možnostiach a podmienkach pokračovania projektu Terénnej sociálnej práce v rámci Výzvy OP Zas SI-FSR-2009/2.1/09 a **schválilo** predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na zabezpečenie pokračovania terénnej sociálnej práce v meste v rámci Výzvy OP Zas SI-FSR-2009/2.1/09 a v prípade schválenia žiadosti finančnú spoluúčasť mesta vo výške 5 %

schválilo:

- Správu o činnosti Mestskej polície v Tisovci za rok 2009
- Hlavné úlohy a Plán činnosti Mestskej polície v Tisovci na 1. polrok 2010
- Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta na 1. polrok 2010
- Plán zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Tisovci na 1. polrok 2010
- VZN mesta Tisovec o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdové náklady na žiaka škôl a školských zariadení v originálnej kompetencii mesta Tisovec
- Dotácie z rozpočtu mesta na rok 2010 pre športové kluby nasledovne :

Klub RTVŠ	360,00 €
KST	540,00 €
Volejbalový klub	450,00 €
TO KOS Rim.dolina	1 125,00 €
FK CSM „B“	855,00 €
Stolnotenisový klub	666,00 €
Lyžiarsky SKI klub	720,00 €
Off Road klub	540,00 €
- s podmienkami: - zabezpečiť striktné dodržanie stanovených trás účastníkmi; - trasy po ukončení dať do pôvodného stavu
- FK CSM 450,00 €
- s podmienkami: - príspevok bude účelovo viazaný na činnosť žiackych mužstiev klubu,

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

- po doplnení dokladov hlavnej kontrolórky mesta ku kontrole návratnej finančnej výpomoci mesta
- TJ Rimava 270,00 €
- a vytvorenie rezervy vo výške 664,00 €
- Dodatky k nájomným zmluvám na prenájom nebytových priestorov v objekte prízemia RADNICE č.s. 1 na Námestí Dr.Vladimíra Clementisa v Tisovci, ktorých vlastníkom je Mesto Tisovec nasledovne :
 - Dodatok č. 1 k nájomnej zmluve zo dňa 19.12.2007 pre Marianu Vetrákovú, ktorým sa zmluva predlžuje do 31. 12. 2011 s účinnosťou od 1. 1. 2010
 - Dodatok č. 4 k nájomnej zmluve zo dňa 2.2.2005 pre Vieru Kubove – ATLAS, ktorým sa zmluva predlžuje do 31. 12. 2011 s účinnosťou od 1. 1. 2010
 - Dodatok č. 3 k nájomnej zmluve zo dňa 1.1.2000 (Policajná stanica Tisovec) pre Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, ktorým sa zmluva predlžuje do 31.12.2015 s účinnosťou od 1.1.2010
 - Dodatok č. 2 k nájomnej zmluve zo dňa 6.6.2008 na prenájom nebytových priestorov v objekte MsKS na ul. Jesenského č. s. 835 v Tisovci pre Antona Štulajtera - TONY, ktorým sa zmluva predlžuje do 31.12.2010 s účinnosťou od 1.1.2010 s podmienkami :
 - vyrovnanie dlhu voči spoločnosti Služby mesta Tisovec, s. r. o. do 31. 1. 2010
 - upravenie otváracích hodín nasledovne :
 - streda od 16.00 do 22.00 hod.
 - piatok – sobota od 20.00 do 05.00 hod.
 - Dodatok č. 2 k nájomnej zmluve zo dňa 26.08.2005 na prenájom nebytových priestorov v objekte č. s. 1193 na ul. Francisciho v Tisovci pre Kláru Ďalakovú - GOMAZ, ktorým sa zmluva predlžuje do 31.12.2011. Ostatné články zmluvy ostávajú v pôvodnom znení.
 - Ukončenie nájomného vzťahu – prenájmu nebytových priestorov v objekte č. s. 5 na ulici Vansovej v Rimavskej Píle, ktoré mal v

prenájom Zdenko BARZA na základe nájomnej zmluvy zo dňa 10.12.2008 k 31.12.2009.

- Opakované uzatvorenie nájomnej zmluvy na prenájom bytu v 30 b. j. na ulici Jesenského č. s. 1470 v Tisovci pre Ing. Martina TALÁČA – jednoizbový byt č. 8 od 1. 2. 2010
- 31. 1. 2011. Ostatné články zmluvy ostávajú v pôvodnom znení.
- Žiadosť Ing. Ondreja BINDASA, bytom Tisovec, Daxnerova 1082 o dlhodobý prenájom časti pozemku cca 20 m2, parc.č. CKN 2313, evidovanej ako zastavané plochy a nádvoria v k. ú. Tisovec, ktorá je majetkom mesta Tisovec za účelom vybudovania dláždeného prístupového chodníka na dobu 10 rokov za celkovú sumu 1 €/rok ako prípad osobitného zreteľa
- Kúpu nehnuteľností v k. ú. Tisovec, parc. č. CKN 2110, evidovanej ako záhrady o celkovej výmere 645 m2 a parc. č. CKN 2111, evidovanej ako zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 1076 m2 spolu so stavbou rodinný dom, súp. č. 172 od Ing. Judity GÁBOROVEJ, bytom Písecká 5, 990 01 Veľký Krtíš za celkovú sumu 11 600 € do vlastníctva mesta
- Otvorenie prevádzky Kozmetický salón EVELÍNA v nebytových priestoroch objektu č. s. 792 na ulici Daxnerovej v Tisovci, ktorý bude prevádzkovať Eva HOLUBOVÁ, bytom Hnúšťa, Nábřežie Rimavy č. s. 451 s nasledovnými prevádzkovými hodinami :
 - utorok - piatok: 9.30 - 12.00, 13.00 – 17.00 hod.
 - sobota – podľa objednávky
- Otvorenie prevádzky Turbo SOLÁRIA – mega Sun 2000 v suteréne Lekárne Tisovec ul. Daxnerova č. s. 792, ktorú bude prevádzkovať PharmDr. Jana STRINKOVÁ, bytom Revúca, Š. Maliaka 591/3 s nasledovnými prevádzkovými hodinami:
 - pondelok – – piatok: 8.00 hod. – 16.00 hod.

spracovala redakcia

Informácia pre žiadateľov o opatrovateľskú službu

Opatrovateľskú službu (OPS) mesto Tisovec poskytuje občanom v domácom prostredí – terénnou formou podľa zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a VZN mesta. Podmienkou poskytovania OPS je právoplatné rozhodnutie mesta o odkázanosti na poskytovanie OPS a zmluva mesta a opatrovaného o poskytnutí OPS.

Postup priznania a poskytovania tejto služby v zmysle zákona a VZN mesta je nasledovný:

1. Občan – žiadateľ vyplní formulár „Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu“. Prílohou k žiadosti je aj tlačivo „Lekársky náález na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu“, ktoré vyplní zmluvný lekár občana. Obe tlačivá občan obdrží v kancelárii 1. kontaktu u Bc. I. Kriškovej.
2. Vyplnené tlačivá občan vráti späť na mestský úrad Bc. I. Kriškovej.
3. Mestský úrad prostredníctvom posudzujúceho lekára zabezpečí lekársky posudok, ktorý určí stupeň odkázanosti na pomoc a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu občana.
4. Sociálny pracovník mesta za účasti občana vykoná sociálnu posudkovú činnosť a vypracuje – sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenie občana v oblasti sebaobslužných úkonov, starostlivosti o domácnosť a sociálnych aktivít a určí odkázanosť v hodinách.
5. Na základe lekárskeho posudku a sociálneho posudku mestský úrad

vyhotoví posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý obsahuje stupeň odkázanosti a znevýhodnenie občana, návrh druhu na OPS a určenie termínu opätovného posúdenia.

6. Následne primátor mesta vydá rozhodnutia o odkázanosti občana na sociálnu službu (OPS).
7. Po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia občan požiada o uzavretie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorá obsahuje podmienky poskytovania OPS a výšku a splatnosť úhrady.

Občan – žiadateľ neznáša žiadne finančné náhrady na vystavenie lekárskeho nálezu, lekárskeho posudku, vybavenie posudkov a rozhodnutí a zmlúv. Všetky náklady znáša mesto. Podľa VZN mesta Tisovec o poskytovaní OPS a výške úhrad za poskytovanie OPS schváleného mestským zastupiteľstvom dňa 30. apríla 2009, základná výška úhrady je 0,60€ za 1h služby. Táto sa znižuje o polovicu za donášku jedla a zvyšuje o trojnásobok za službu poskytnutú v iných než pracovných dňoch a poskytnutú v čase od 16,00h do 07,00h.

Splnenie vyššie uvedených formálnych náležitostí a postupu sa vzťahuje aj na tých občanov, ktorým sa OPS poskytuje na základe rozhodnutia vydaného do 1. januára 2009. Z tohto dôvodu títo občania musia byť preposúdení a to najneskôr do 30. septembra 2010.

JUDr. Zuzana Kederová, prednostka MsÚ Tisovec

Začína sa bohatá divadelná sezóna

Kultúra v Tisovci má dlhú a bohatú históriu i úspešnú súčasnosť. Osobitne sa to týka ochotníckeho divadla, ktoré si v tomto roku pripomína 150 rokov od prvého zaznamenaného predstavenia (J.Palárik: Drotár – 22.4.1860). Neoverené informácie o divadelných predstaveniach v Tisovci síce siahajú až do r. 1845, ale oficiálny zrod divadla v našom meste sa viaže k Drotárovi. Je len niekoľko miest na Slovensku, kde má divadelná tradícia také hlboké korene (L.Mikuláš, Martin, Brezno, Revúca...), a tak je namieste pripomenúť si toto úctyhodné výročie tak, ako si zaslúži.

Tisovskí ochotníci k tomuto výročiu pripravujú rad podujatí. Vrcholom bude pripomienka 150.výročia 19.marca 2010 spojená so slávnostnou premiérou novej inscenácie DS Daxner „Obchod na korze“. Je to vlastné originálne spracovanie poviedky Ladislava Grosmána, podľa ktorej vznikol aj slávny film. Inscenácia by mala byť vyvrcholením 17-ročnej cesty terajšieho súboru a jej ambíciou je priniesť divákovi hlboký umelecký zážitok spojený aj s troškou humoru. V hlavných úlohách sa predstaví Dušan Kojnok a Júlia Hodoňová, dramaturgia a réžia Jaroslav Lacko. Na premiére a následnej pripomienke radi privítame, okrem našich tradičných divákov, aj všetkých bývalých tisovských ochotníkov.

Okrem účinkovania v DS Daxner majú viacerí tisovskí ochotníci ambície predstaviť sa aj vo vlastných komorných projektoch. Preto vzniklo pri DS Daxner neformálne divadelné združenie nazvané STUDIO POETICA. V tejto sezóne sa predstaví v dvoch projektoch:

Maja Perenčajová (Byssová) uvedie monodrámu „Hájnikova žena“ na motívy epickej básne P.O.Hviezdoslava v dramaturgii a réžii Jaroslava Lacka. Hviezdoslavova báseň ponúka aj pre súčasníka mnoho aktuálnych myšlienok. Okrem spätosti s prírodou je to hlavne zodpovednosť jedinca za svoje činy, zodpovednosť rodičov za deti, ktoré priviedli na tento svet i zodpovednosť detí voči svojim rodičom. Hra bude inscenovaná v netradičnom prostredí arény na javisku kinosály. Jej premiéra je plánovaná na 26.2.2010. Michal Stejskal patrí roky medzi protagonistov DS Daxner. Svoje nesporné herecké kvality si vyskúša v monodrame dánskeho dramatika Stena Kaalo „Muž je muž“. Je to príbeh muža v strednom veku, ktorý sa jedného rána prebudí v zamknutom bare. Nečakaná samota je pre neho príležitosťou rekapitulovať svoj pokašaný život. Réžisérkou predstavenia je Daria Fehérová, mladá teatrologička a režisérka z Bratislavy. Premiéra inscenácie je plánovaná na 26.marca 2010.

Prvým projektom divadelnej sezóny bola premiéra DS T.Vansovej v Rim.Píle „Neprebudení“ na motívy poviedky M.Kukučina „Neprebudený“, ktorú súbor

odpremiéroval v Rim.Píle na Vianoce. Po kladnom prijatí hry diváckou verejnosťou sa súbor plánuje predstaviť aj v Tisovci v apríli 2010.

Nielen divadelnou udalosťou v meste býva už tradičný festival Fedimák, ktorý organizuje DS Daxner v spolupráci

s Oddelením kultúry MsÚ posledný septembrový víkend. Okrem špičkových ochotníckych inscenácií z celého Slovenska chceme tohto roku na festivale uviesť aj inscenáciu niektorého profesionálneho divadla. Chceme sa

tak vrátiť k tradičnému hostovaniu profesionálnych súborov v Tisovci, ktoré v minulosti neodmysliteľne patrilo ku kultúrnemu životu mesta.

Verím, že tohtoročná ponuka poteší všetkých

milovníkov dobrého divadla. Srdečne pozývam na naše predstavenia aj tých, ktorí si zatiaľ k nám nenašli cestu. Príďte, určite neobanujete!

Jaroslav Lacko

Čo so staršími a krajoými odrodami?

V súčasnosti je skladba odrôd v moderných sadoch oproti minulosti podstatne zúžená.

Pestrejšiu paletu ovocia, odrôd rozmnožovaných, registrovaných, ako aj starších, môžeme nájsť u záhradkárov na vidieku, za humnami domov, v chotároch pri chatách. Sú to predchodcovia dnešných výsadiieb, ktoré aj dnes nás upútajú. Málokto zo súčasníkov si uvedomuje, že krajoové odrody sú akoby zrkadlom histórie osudov jednotlivcov krajiny. Aj dne s majú svoje opodstatnenie. Šľachtitelia ich pretvorili do nových odrôd. Krajoové odrody využívali ako zdroj znakov a vlastností, napr. farbu, vôňu, chuť, odolnosť, skladovateľnosť k podmienkam prostredia. Môžu pri svojej širokej variabilite poskytnúť celý zdroj génov, vlôh na kvalitné zlepšenie nových odrôd.

Nezábujme o dedičstvo, ktoré máme vo vlastných chotároch je treťouhodné. Mnohí si povedia, aký osôh môže mať vidiek do starých krajoových odrôd.

Môžu byť podkladom pre vzkriesenie krajoových špecialít a tým aj k rozvoju cestovného ruchu. Môžu byť tieto ovocné stromy aj akousi okrasou kvetom, plodmi a v zanedbanej poľnohospodárskej divočine. Vážení priatelia, urobte všetko preto, aby ste pri svojich obydlíach, chatkách zachovali pôvodné živé ovocné stromy, obkopte ich, prihoďte trocha živín, zaslúžia si to. Ovocie z týchto krajoových odrôd sa môže použiť na víno, na pálenku (kalvádos), na mušty, štiepanky atď.

V minulom roku úroda jablák nebola, ale prekvapením bol Hajnaš, kde bola úroda jablák veľká. Už aj z tohoto vidieť, že v našich gazdovských usadlostiach je ovocných stromov dosť a možno, že sú i voči terajším ušľachtilým aj odolnejšie proti mrazom a majú menej škodcov.

Jaroslav Pavlikovský

Kalendár výročí osobností Tisovca a Rimavskej Píly

Ivan Daxner

150. výročie narodenia bankového riaditeľa, úradníka, kultúrneho pracovníka, publicistu

Narodil sa **2.2.1860** v Nagyikálló (Maďarsko). Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Revúcej. Tu sa aktívne zapájal do školského hudobného súboru, ktorý hrával pri a po divadelných predstaveniach. Potom začal študovať techniku a hudbu na univerzite v Nemecku. Krátko bol pracovníkom u staviteľa Blažejka Bullu v Martine. Potom bol úradníkom Vzájomnej pomocnice v **Tisovci**. V rokoch 1905-1913 bol hlavným riaditeľom Tatra banky v Martine. V roku 1913 odišiel do USA, aby zachránil pohľadávky Tatra banky pri krachu Rovniankovej banky. Finančné rokovanie trvalo dlhšie a keď prišla do toho 1. svetová vojna, ostal v Amerike a medzi krajinami pôsobil až 15 rokov. Tu sa aktívne zapojil do politického spolkového života. Pracoval v redakcii Amerikánsko-slovenských novín. Bol organizátorom národných podujatí medzi americkými Slovákmi a hlavným tajomníkom Slovenskej ligy v Amerike. Bol zostavovateľom Memoranda Slovenskej ligy o krivdách Slovákov i signatárom Clevelandskej a Pittsburgskej dohody. Z jeho podnetu sa organizovala „miliónová zbierka“ na pomoc Slovensku. Bol publikačne činný. Jeho mnohé príspevky do krajskej tlače sa zameriavali na položenie slovenského ľudu a na jeho všestranný útlak. Na Slovensko sa vrátil v roku 1925 a utiahol sa do ústrania v **Tisovci**. Patril k trinástim bývalým študentom Prvého slovenského gymnázia organizovaných Jozefom Škultéty, ktorí v roku 1933 podporili oživenie gymnázia v meste. Zomrel 28.12.1938 v **Tisovci**.

Jozef Forint

105. výročie narodenia poslanca a odborového funkcionára

Narodil sa **5.2.1905** v **Tisovci**. Meštiansku školu navštevoval v **Tisovci** a v Brezne. V rokoch 1921-1923 sa učil za strojného zámočníka v štátnej železniari v **Tisovci** a v rokoch 1923-1925 študoval na majstrovskej priemyselnej škole v Bratislave. Po rozbití republiky pomáhal pri rozširovaní ilegálnej tlače a zúčastnil sa na príprave organizovaného ozbrojeného boja. Po prechode Slovenského národného povstania do hôr plnil ilegálne kuriérne úlohy. Pôsobil ako pracovník železiarne i finančného riaditeľstva, bol rušňovodičom i tajomníkom Odborového zväzu štátnych a verejných zamestnancov a zamestnancov dopravy. Bol náčelníkom rušňového depa i vedúcim rušňovej stanice. V roku 1962 odišiel na dôchodok. Spomienkami o účasti železničiarov v ilegálnom protifašistickom boji a v SNP prispel do publikácie *Modrá armáda v boji a v práci (Bratislava 1969)* a spracoval historickú časť publikácie k 125. výročiu

rušňového depa v Bratislave a k 130. výročiu začiatku železničnej dopravy medzi Bratislavou a Trnavou. Zomrel 29.9.1980 v Bratislave.

Darina Lehotská

20. výročie úmrtia historičky a vysokoškolskej pedagogy

Narodila sa 28.1.1922 v Kremnici. Základné vzdelanie získala vo svojom rodisku. V rokoch 1933-1941 študovala na gymnáziách v Kremnici, Banskej Štiavnici a v **Tisovci**, kde v roku 1941 maturovala. Tu našla aj tvorivé ovzdušie medzi študentmi – literárnymi a sama prispela do zborníka Kniha priateľov. V rokoch 1941-1945 študovala dejepis a slovenčinu na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave. V rokoch 1945-1955 bola odbornou pracovníčkou a neskôr vedúcou Archívu mesta Bratislava. Od roku 1951 externe učila na Vysokej škole pedagogickej a na Filozofickej fakulte SU v Bratislave. Od roku 1955 bola odbornou asistentkou a od roku 1958 docentkou na Katedre československých dejín a archívnictva v Bratislave. Bola priekopníčkou slovenskej diplomatie a regionálneho historického výskumu. Zaslúžila sa o rozvoj regionálneho archívnictva. Bola iniciátorkou, zostavovateľkou a spoluautorkou prvej komplexnej monografie o Bratislave a o ďalších slovenských mestách, medzi inými sa venovala aj dejinám niektorých gemerských miest. Bola autorkou a spoluautorkou mnohých učebných textov a príručiek, napísala aj početné príspevky a štúdiá do domácich i zahraničných časopisov. Zomrela **12.2.1990** v Bratislave.

Gustáv Dianiška, (Prof. PhDr., Csc.)

60. výročie narodenia slovenského dôstojníka, psychológa a pedagóga

Narodil sa **23.2.1940** v **Tisovci**. Štúdium psychológie a vojenských vied absolvoval na Vojenskej akadémii v Prahe v roku 1967. Postgraduálne štúdium v odbore psychológia, špecializácia „Metódy aplikovanej sociálnej psychológie“ absolvoval v rokoch 1991-1994 na Filozofickej fakulte Univerzity Karlovy Praha. Pri rozvoji vojenskej psychológie nadviazal na práce profesora O. Mikšíka a doc. J. Vonkoma. Pracoval ako vojak z povolania, psychológ, pedagóg a vedecký pracovník vo vojenskom vysokom školstve. Je jediným habilitovaným vysokoškolským profesorom (1988) psychológie – vojenskej psychológie na Slovensku. V rokoch 1969-1993 pôsobil na Vojenských akademiách, kde prednášal vojenskú psychológiu, zaoberal sa výskumom osobnosti vojaka a psychologické prípravy v armáde. V rokoch 1990-1993 mal veľký podiel na príprave koncepcie a realizácii jednodobovej prípravy vojenských psychológov na Vojenskej vysokej pedagogickej škole v Bratislave. V rokoch 1994-1999

pracoval na Akadémii Policajného zboru a významne prispel nielen k prvej úspešnej akreditácii školy, ale aj ku konštituovaniu a verejnému uznaniu vedného odboru „bezpečnostné služby“ a rozvoju policajnej psychológie. Jeho práce koncepčným spôsobom ovplyvnili rozvoj policajnej psychológie, jej vzťahy s policajnými vedami a policajnou praxou. Osobitnú pozornosť venoval vzťahu policajnej psychológie a kriminalistiky. Od roku 2000 pôsobí na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave ako vedúci katedry propedeutiky právnych predmetov a prednáša sociálnu psychológiu, forenznú psychológiu a kriminológiu. Je autorom veľkého množstva odborných článkov, statí a monografií, ako aj spoluautor učebníc *Základy vojenskej psychológie* (1985), *Základy vojenskej pedagogiky* (1984), *Psychológia pre políciu a justíciu*, učebných textov *Základy policajnej psychológie* (1994, 1996), *Krádeže vlámaním do bytov* (1999) a kolektívnej monografie *Policajná veda* (1997), *Sociálna psychológia a právník, Kriminológia*.

Jaroslav Augusta

40. výročie úmrtia akademického maliara a publicistu

Narodil sa 4.9.1878 v Humpolci (ČR). Do ľudovej školy chodil v rodisku. V roku 1892 sa presťahovali do Rimavskej Soboty, kde navštevoval maďarskú školu. V roku 1894 sa presťahovali do **Tisovca**, kde si Augustov otec za príspenia Ivana Daxnera zriadil dielňu na umelú vlnu. V rokoch 1897 – 1900 študoval na AVU v Prahe, v rokoch 1900 – 1906 na AVU v Mníchove a v súkromných školách. Od roku 1914 bol slobodným umelcom, v rokoch 1914 – 1915 bol vojakom na ruskom fronte, kde padol do zajatia. V rokoch 1920 – 1948 bol profesorom kreslenia v Banskej Štiavnici. Maliarske nadanie prejavil po príchode do Rimavskej Soboty. Na podnet Ivana Daxnera namaloval portrét jeho otca Štefana Marka Daxnera. V **Tisovci** maloval portréty podľa fotografií. Na začiatku štúdií absolvoval potulky po rázovitých krajoch Slovenska (Veľká Slatina, Očová, Detva, Dobrá Niva), kde maloval krojované typy postavy, zábery z obcí, akvarely. V Banskej Štiavnici žil utiahnuto, príležitostne obosiela výstavy. Vo výtvarnej tvorbe zobrazoval žánrové idyly, zameriaval sa etnograficky zaujímavé prvky. Z jeho kresiel vynikajú podtatranské motívy. Venoval sa aj publicistike. Prispieval do Slovenských pohľadov, Kultúrneho života. V spomienkovej knihe zachytil svoje štúdiá, maliarske potulky i zajatie v Rusku. Dokumentoval podmienky, v akých na prelome 19. a 20. storočia žili a pracovali výtvarní umelci. Zomrel **28.2.1970** v Banskej Štiavnici.

Miroslava Kojnoková

Z činnosti MsP v roku 2009

Ako už bolo prezentované na stránke Echovín, v Tisovci vykonávajú službu dvaja mestskí policajti. Určite je to málo, ale zatiaľ sa s tým nedá robiť nič. Taká je skutočnosť a touto cestou by som chcel prezentovať výsledky MsP Tisovec.

V roku 2009 prijala MsP 195 oznámení od fyzických a právnických osôb, ktoré oznámenia sú evidované v protokole udalosti MsP. Všetky oznámenia MsP preverila a po preverení bolo ďalej rozhodnuté, či sa jedná o priestupok, trestný čin prípadne bolo oznámenie vybavené na mieste. Oznámenia boli podávané osobne, písomne ale najmä telefonicky.

Ďalej MsP prijala ďalších 59 oznámení od Okresného súdu Rimavská Sobota ako i od súdnych exekútorov z celého Slovenska. Jednalo sa o doručovanie písomnosti povinným osobám, šetrenia k miestu pobytu a pod. Následne bolo potrebné vybaviť uvedené oznámenia v zákonom stanovenom termíne a písomne odpovedať.

MsP v roku 2009 riešila celkom 141 priestupkov. Jednalo sa o porušenie Zákona č. 372/90 Zb. ako i porušenia VZN mesta Tisovec. Hlavne sme sa v roku 2009 zamerali na kontrolu VZN mesta Tisovec o chove a držaní zvierat (psov), VZN mesta Tisovec o nakladaní s komunálnym odpadom a VZN mesta Tisovec o dodržiavaní

verejného poriadku na území mesta Tisovec.

Nakoľko toto sú oblasti, ktoré trápia občanov asi najviac. T.j. túlavé psy, skládky odpadu, neporiadok v meste, narušovanie verejného poriadku, poškodzovanie majetku a pod. MsP zbavila občanov 17 túlavých psov. Zistila pôvodcov nelegálnych skládok odpadu. Tu chcem poznamenať, že tu sme museli pristúpiť k nasadeniu rukavíc a vlastnoručnému prehrabaniu skládok, kým sa nám podľa nájdených písomností nepodarilo zistiť pôvodcu skládky. Za spáchané priestupky uložila v roku 2009 pokuty v celkovej výške 1.719,- Eur, t.j. 51.786,- Sk. Ďalšie pokuty boli uložené Obvodným úradom Rimavská Sobota, kde bolo odovzdaných celkom 9 priestupkov proti majetku a proti občianskemu spolunažívaniu. Taktiež tieto pokuty sa vrátia do rozpočtu mesta Tisovec.

MsP zistila 11 páchatel'ov, ktorí sa dopustili spáchania 9 prečinov a zločinov. V jednom prípade zločinu lúpeže použila ustanovenie o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby. V 5 prípadoch zistila MsP požitie alkoholu u mladistvých osôb a v jednom prípade u osoby maloletej. V dvoch prípadoch použila MsP oprávnenie na otvorenie bytu podľa

Zákona o Obecnej polícii. Otvorením jedného rodinného domu a jedného bytu v Tisovci, poskytnutím prvej pomoci, privolaním RZP sa podarilo zachrániť životy dvoch osamelo žijúcich starých ľudí. Ďalej MsP vykonávala kontroly chatových oblastí Roveň, Rejkovo, Bánovo, Ľaukovo, Papiereň, Suché Doly, Kačkava, zabezpečenie rôznych kultúrnych a spoločenských akcií, napr. Dni mesta Tisovec, Deň Rimavskej Píly, OFF ROAD Tisovec 2009, Tisovské jarmoky, asistencia štábu STV pri nakrúcaní filmu o Dr. Vladimirovi Clementisovi v Tisovci, (tu sa nám osvedčila naša Niva, nakoľko štáb STV nedisponoval terénnym vozidlom a boli nakrúcané scény v horskom prostredí v okolí Tisovca), zabezpečenie pohrebných sprievodov, zabezpečenia miest dopravných nehôd, asistencia a spolupráca s obvodnými lekármi v Tisovci (zvozy pacientov, maloletých detí a pod.), asistencia a spolupráca s komunitnými soc. pracovníkmi, s ÚPSVaR Rimavská Sobota, spolupráca so ZŠ Tisovec, EGT Tisovec, a tak ďalej by som mohol pokračovať.

Nech si každý urobí svoj záver, či je MsP Tisovec funkčná, plní svoje povinnosti alebo nie.

Ján Martiniak, náčelník MsP

Z turistických chodníkov KST TO KOS Rimavská dolina PRVÉ AKCIE NOVÉHO ROKA alebo Do roku 2010 veselo

Ak by malo platiť staré známe „Ako na Nový rok, tak po celý rok“ aj v prípade prvej turistickej akcie nášho oddielu, bolo by to fajn. Nič iné, ako „Do roku 2010 veselo“ ma totiž nenapadlo, keď som chcel dať názov nasledujúcemu príspevku. Hodilo by sa možno aj „Upršaný začiatok roka“, ale to, že nálada na prvej oddielovej akcii bola naozaj, aj napriek

nielen nad prírodou, ale hlavne nad našou vytrvalosťou, ktorá nás riadne skúšala.

upršanému začiatku výborná, prevážilo. A ani tie kvapky dažďa, ktoré siedmich (statočných) účastníkov podujatia sprevádzali v úvode dňa, nezabránili v účasti na akcii a dobrej a veselej celodennej nálade.

Preto ten optimistický názov, aj napriek dažďu.

Akcia začala v Rimavskej Bani, pri hrobe zakladateľa oddielu, Ondreja Knappa. Už po 26. krát sa vydávame známou trasou z obce, kde oddiel pred 26. rokmi vznikol. Za dedinou však tentoraz neodbočujeme do lesa, ale kvôli počasiu absolvujeme prvú polovicu trasy, po pomníku na Kraskovskej pastve, štátnou cestou. Ak by neprestávalo pršať, vrátíme sa späť rovnakou trasou. Už pri pamätníku však dažď ustal a my sme mohli pláštenky vyzliecť a schovať. Napokon padlo rozhodnutie, že predsa len pôjdeme ďalej cez pastvu, tak ako tomu býva zvykom každý rok. Aj napriek premočenej prírode, chystáme oheň, ktorý sa nám nakoniec aj bez suchého paliva podarilo rozplameniť až do fázy, že sme si mohli opieť prinesené špekáčky. Bolo to také malé víťazstvo

Počasiu bez dažďa nám vydržalo až do konca. Každá akcia, aj keď vedie zväčša tou istou trasou, je však iná. No a tento ročník bude určite zapísaný aj ako mokrý, ale hlavne veselší. Dúfam, že takáto nálada bude účastníkov sprevádzať na všetkých tohtoročných akciách.

Prial by som to úprimne všetkým členom. Tak teda veselý rok!

Náladu a atmosféru podujatia prinášajú fotografie umiestnené na internetovej stránke mesta www.tisovec.com.

BILANCIA ROKA 2009

Po tradičnom januárovom Ondrejovom pochode vďaka nasleduje v turistickom oddieli v tom istom mesiaci ešte jedna akcia. Nie však v prírode. Jedná sa o výročnú schôdzu, kde sa sumarizuje uplynulý rok a spomína. Tá tohtoročná sa konala hneď na druhý deň po spomínanej prvej akcii roka 2010 za účasti 31 členov. Miestom konania bola už tradične Veľká zasadačka v Mestskom kultúrnom stredisku.

10. januára 2010 patrili medzi hlavné body programu schôdze už tradične tri správy. Tá hlavná, o aktivitách oddielu v roku 2009 bola doplnená správou o čerpaní a stave finančných prostriedkov a správou revíziej komisie. Zaujímavým býva aj vyhodnotenie aktivity jednotlivých členov,

kde sa každý člen dozvie, koľkých akcií sa zúčastnil a koľko kilometrov v roku minulom na oddielových akciách absolvoval. Dôležitým bodom programu výročných schôdzí turistického oddielu býva návrh akcií na nasledujúci rok a jeho schválenie vo forme Kalendára turistických podujatí. V bode „Rôzne“ informoval predseda členov o novinkách v oblasti slovenskej turistiky a o zľavách pre členov v ubytovaní a cestovnom v Železničnej spoločnosti Slovensko.

Výročnú správu o činnosti za rok 2009 a Kalendár turistických akcií na rok 2010 nájdete čitateľa na mestskej stránke www.tisovec.com v sekcii Zoznam tém, pod hlavičkou nášho oddielu.

Dušan Kojnok

Prístrešok

Ľudia si oddávna budovali prístrešky, či to bolo v záhradkách pri rodinných domoch, v prírode, aby sa chránili pred nečasom, alebo si oddýchli a hľadali tak pokoj v duši, ktorý nám akosi čoraz viac chýba. Je to znak tohto národa, ktorý dáva signál možno aj o nespokojnosti a takto vyjadruje svoje prania a žiadosti. Prístrešky sa stali súčasťou nášho života, využíva ich skoro každý.

Taký vybudovala Urbárna spoločnosť pozemkové spoločenstvo Tisovec na ceste do Kačkavy, nové vedenie spoločnosti dalo pocestným možnosť si oddýchnuť, porozmýšľať, napiť sa krištáľovo čistej vody zo studničky, pokochať sa krásnou tisovskou prírodou, načerpať síl na ďalšiu cestu. Tento prístrešok bude slúžiť nám všetkým.

Sú aj iné druhy prístreškov, úradnícky, ktorý chráni úrad. Typickým príkladom je nedávny oznam v Tisovskom mesačníku, samozrejme bez podpisu, ktorý oznamuje, že pri jarnom upratovaní sa už nebude môcť vyvážať odpad pred záhradiek, z dvorov, odrezky z okrasných drevín, vraj to máme kompostovať, som zvedavý, ako sa s tým vysporiadajú školy a tí občania, ktorí nemajú poľnohospodársku pôdu ani štiepkovače na konáre. Tento fakt potvrdil i oznam, ktorý bol doručený občanom, len s pečiatkou úradu, čiže zodpovedný nikto - úrad je úrad, zodpovedný nikto, poslanci ticho a občania, rešpektujú úrad a nie naopak, úrad rešpektuje občana. Toto je úradnícky prístrešok, ktorý chráni pred vôľou občana. Jednoducho povedané Mestský úrad - menej starostí, občania viacej starostí.

Sú aj poslanecko - politické prístrešky. Teraz sme svedkami mediálnej kampane, kde

si vládne strany i opozičné strany vytáhajú z histórie svoje prehrešky, patrične ich medializujú a osočujú sa, aby odvrátili pozornosť od podstatných vecí, ktoré sú dôležitejšie pre občana. Nie je od toho ďaleko ani tisovský parlament, ktorý tiež rád rieši to, čo sa už stalo a nie to, čo je potrebné pre občana.

Tento rok bude skúškou pre tých, čo nám vládnu a zároveň aj pre tých, čo nám budú chcieť vládnuť. Dôležitým prestáva byť politikárčenie strán, ale dôležitý musí byť občan, jeho viera a presvedčenie. Pre nás je domov Tisovec a domov je viera v dobro. To si je potrebné v tomto ťažkom období uvedomiť. Toto by nám mali ponúknuť politici pred voľbami. Táto doba je príznačná nepoznaním ľudí, tí čo vládnu sa od nich vzdialili. Možno nestačia, lebo majú toľko funkcií, že nestačia na tú podstatnú, slúžiť ľuďom.

Sú rôzne cesty k poznaniu ľudí a ich potrieb, nezanedbateľná je i kresťanská cesta k poznaniu ľudí. Občan začína strácať dôveru v štát, ktorý sa čoraz viac zadlžuje a to bude mať dopad i na verejné financie, ktoré zasiahnu i Tisovec.

Čaká nás dlhá cesta a treba budovať tie správne prístrešky, aby sme si mali kde oddýchnuť a načerpať nových síl.

Jaroslav Hecko

Výročná členská schôdza Speleoklubu Tisovec

Ako každý rok, aj teraz sa stretli tisovskí jaskyniari 15. januára 2010 na výročnej členskej schôdzi, kde hodnotili svoju činnosť za minulý rok.

Činnosť Speleoklubu bola zameraná na prieskumné práce v centrálnej časti planiny Suché doly - Teplica, v doline potoka Furmanca, na Hradovej a Dieliku.

V jaskyni Nová Michňová bolo objavených 300 m nových priestorov. Celá jaskyňa bola kompletne zameraná a jej celková dĺžka v súčasnosti dosahuje 1227 m a hĺbku – 97,5 m. Ďalšie nové priestory boli objavené v Jaskyni dvoch kamarátov a v Suchodolskej jaskyni. Pod hradom a vo Furmaneckej doline sme lokalizovali vyvieracky a krasové pramene, ktoré sú perspektívne pre ďalší prieskum. Sondovacie práce sme uskutočnili v jaskyniach Natálka, Silvia, Husleho a v Kameňolome.

Svoju činnosť sme propagovali aj na celoslovenských podujatiach Slovenskej speleologickej spoločnosti. Z. Nišpönský sa prezentoval výstavou keramických plastík s jaskyniarskou tematikou pri výročí 60. výročia znovuoživenia Slovenskej speleologickej spoločnosti v Liptovskom Mikuláši. Na Speleomítingu vo Svite prezentovali našu činnosť L. Vlček, Z. Nišpönský a D. Hutka. Náš člen a pracovník Správy slovenských jaskýň L. Vlček sa zúčastnil medzinárodných jaskyniarskych expedícií do Venezuely a Slovinska. Aktivity Speleoklubu sú prezentované na webovej stránke SSS. Speleoklub svoju činnosť prezentoval na stránkach odborných časopisov a v regionálnej tlači.

Na symbolickom cintoríne v jaskyni Michňová sme osadili pamätné tabule p. S. Kámenovi, B. Polákovi a V. Kámenovi. Autorom tabúľ je Z. Nišpönský.

Pri svojej práci sme zaregistrovali aj negatívne poznatky. Zistili sme poškodenie dvoch uzáverov jaskýň (Teplica a Čertova), tieto uzávery boli našimi členmi následne opravené na náklady Správy slovenských jaskýň.

Na našej jaskyniarskej základni v Suchých doloch sme na jeseň demontovali strechu a vybudovali novú konštrukciu s krovom, opravili komíny a provizórne prekryli strechu.

V priebehu roka 2009 sme uskutočnili 48 pracovných akcií v teréne. Objavených bolo 360 m nových podzemných priestorov a zameraných 1227 m. Vyhodená bola kompletná mapa Novej Michňovej.

Na záver chcem poďakovať všetkým členom Speleoklubu za ich aktívnu činnosť, ich rodinám za porozumenie, priaznivcom jaskyniarstva za priazeň a podporu. Osobitne ďakujem za morálnu a finančnú podporu Ing. K Kubínimu, riaditeľovi Mestských lesov, J. Pavlíkovi st., J. Pavlíkovi ml., P. Vetrákovi, Ing. J. Heckovi, Š. Dianiškovi s manželkou, Ing. J. Fišerovi s manželkou.

Za Speleoklub Tisovec, Ivan Kubín

3. DIVADELNÝ BÁL MINULOSŤOU

ale príjemnou

Divadelný súbor Daxner sa okrem príprav na novú premiéru, či festivalu divadla Fedimák v jesenných mesiacoch, už tretí rok venuje aj príprave a zorganizovaniu tanečnej akcie. A tak sa tento rok mohli nielen herci DS Daxner, ale aj záujemcovia z radov širokej verejnosti, zabaviť 16. januára už na 3. divadelnom bále. O tom, že táto zábavná akcia si získava z roka na rok väčšiu popularitu a

obľubu, svedčí aj tohtoročná účasť až 113 tanca chtivých. Báľ má teda potešiteľnú stúpajúcu návštevnosť. Ten ostatný začal otvorením a privítaním prítomných vedúcou DS Daxner Júliou Hodoňovou a jeho režisérom Jaroslavom Lackom. Potom sa predstavili ukážkami spoločenských tancov mladí tanečníci z tanečného klubu Sambet v Rožňave, tisovčania Táňa Csölleová a Dušan Remper. Nasledovalo vystúpenie herca, moderátora, zabávača, klauna, kúzelníka a míma v jednej osobe, Adriana Ohrádku z Bánova pri Nových Zámkoch. V priebehu večera sa predstavil so svojimi vstupmi celkom dva krát. Treba dodať, že za výdatnej pomoci a asistencie niektorých prítomných hostí. Jedným zo zlatých kľincov báľu bola okrem výbornej Lackovej divadelnej kapustnice aj naozaj bohatá tombola, za ktorú patrí vďaka štedrým sponzorom. No a tí, ktorí ste nestihli 3. divadelný báľ, máte možnosť opäť o rok. Možno vás navnadia aj fotografie z tohto tretieho. Nachádzajú sa na webovej stránke mesta www.tisovec.com.
Nech žije 4. divadelný báľ 2011!!!

Veľmi pekne ďakujeme sponzorom 3. divadelného báľu, ktorí venovali ceny do tomboly:

Ing. Peter Mináč
Divadelný súbor Daxner Tisovec
MESTSKÉ LESY Revúca
MASTER CONSULTING Zvolen
JUDr. Mário Keleti
Jaroslav Lacko
Dušan Kojnok
Katarína Mešková
Marián Meško, STEFE THS s.r.o. Revúca
Marcela Ulická, Pizzéria MEREDITH Tisovec
Viera Slašťanová, SVM ELEKTRO Tisovec,
Silvia Remperová, Reštaurácia CENTRÁL Tisovec
Jana Strinková, LEKÁREŇ Tisovec
Klára Ďalaková, GOMAZ Tisovec
Dária Fehérová, Bratislava
Marianna Vetráková, OVOCIE-ZELENINA Tisovec
Marcela Kajbová, DARMA Tisovec
Oľga Cabanová, predajňa KVETY Tisovec
Janka Mojžišová, KADERNÍCTVO Tisovec

Kadernický salón ASTRID
Kozmetický salón DENISA
Igor Vlček, SALAŠ Zbojská
ALFEX pekárň Tisovec
ATLAS papiernictvo Tisovec
MESTSKÉ LESY Tisovec
Alžbeta Šabláturová, DROGÉRIA TETA Tisovec
CSM BAR Tisovec
GENES Hnúšťa
KST TURISTICKÝ ODDIEL KOS Rimavská dolina
VANDA Tisovec
Branislav Kriška, MALÁ ŠKOLA JAZDENIA Tisovec
Jaroslava Hudecová, predajňa SPOHYPO Tisovec
Vlasta Verkinová
Oddelenie kultúry a športu pri MsÚ Tisovec
Mestská knižnica A.H.Škultétyho Tisovec

foto: archív DS Daxner

Aký bude rok 2010?

S nevôľou som počúvala ranné správy, v ktorých predseda ZMOS konštatoval, že štátny rozpočet – príspevok pre mestá a obce má byť v roku 2010 vzhľadom na celkovú finančnú situáciu **obmedzený**.

Opäť sa to dotkne aj rezortu školstva! A keďže sa nás (či si to pripúšťame, alebo nie) politika dotýka všetkých, treba jej hlavne v predvolebnom období venovať zvýšenú pozornosť.

Veď ako občania máme právo i povinnosť za veci verejné bojovať, nie len ich pasívne pozorovať a trpieť.

Vážim si ľudí, ktorí dokážu nielen konštruktívne kritizovať, ale aj navrhnúť riešenia.

Komunálna politika nebude teda ani v roku 2010 jednoduchou záležitosťou.

Preto všetkým, ktorí ju budú vytvárať želim, aby bola úspešná.

Jednotlivé komisie, poslanci, by nás o jej realizácii mohli informovať aj na stránkach TM (podrobnejšie).

PS: Zo zvedavosti som siahla po knihe J Banáša (otca známej moderátorky) Idioti v politike. Je nielen zábavná, ale aj poučná a obsažná, aktuálna.

Vyberám z nej aspoň dva citáty:

- Voľte tých, ktorí najmenej sľubujú, nebudete sklamaní!

- Morálka je pre občana možnosťou, pre politika povinnosťou!

Mgr. Vlasta Krišková

Čo nového v našej materskej škole

Ani sme sa nenazdali a školský polrok je už za nami. Čo sa za túto dobu u nás udialo, by sme vám radi priblížili. Hneď v **septembri** nás milo privítala naša školička v novom šate. Počas prázdnin bola zrealizovaná rekonštrukcia okien a zateplenie. Aj touto cestou chceme poďakovať všetkým rodičom, ktorí pomohli pri upratovaní tried. V tomto krásnom prostredí sme pripravili koncom septembra tradičnú akciu „TVORÍME Z JESENNÝCH PLODOV“. Na dvore sa zišlo veľmi veľa rodičov a starých rodičov, aby si so svojimi deťmi vyskúšali svoju zručnosť a fantáziu. Výsledky ich práce dopadli nad naše očakávania. Vyrobili naozaj krásne výtvary, z ktorých sme zhotovili výstavku. Za odmenu si opiekli špekáčky a dostali koláčik a čaj. Mesiac **október** je mesiacom úcty k starším. S najstaršími deťmi sme pozdravili našich starých v domove dôchodcov básničkami, pesničkami, tančekom a malými darčekom. Že sa im vystúpenie páčilo, potvrdila nejedna slzička v ich očiach. V tomto mesiaci nás navštívili aj hudobní umelci z Bratislavy so svojim „CIRKUSOM - MUZIKUSOM“. Deti sa prostredníctvom rozprávky zoznámili s rôznymi hudobnými

nástrojmi a žánrami hudby.

V **novembri** nás rozprávkou „O HRUŠKE HENRIETE“ potešili profesionálni herci z Banskej Bystrice. NA ONDREJA nám veľké deti pripravili ukážku ľudových tradícií a ľudový tanček. Deti sa tak mohli oboznámiť so zvykmi v tento sviatok – púšťanie sviečok v škupinkách na vody, traseenie stromčeka a iné. Naš hosť – Karolínka Krišková – nás oboznámila s technikou výroby paličkovanej čipky a výrobou ozdôb a šperkov z drôtu. Deti si to aj vyskúšali a vytvorili prstienky.

V **decembri** sme pre rodičov pripravili dni otvorených dverí. Mamičky, ockovia, ale aj starí rodičia strávili s nami predvianočné obdobie v slávnostnej sviatočnej nálade. Vyskúšali s nami piecť a zdobiť medovníčky, stromček, vypočuli si vianočné piesne a koledy. Posledný deň sme vyzdobili aj stromček na dvore, lebo sme čakali vzácného hosťa. A poobede aj prišiel na kočí ťahanom koníkmi - MIKULÁŠ. Deti ho pozdravili vianočnými veršíkmi a pesničkami, za čo boli odmenené sladkými balíčkami a v triedach novými hračkami. Zostávajúce dni do Vianoc sme vyrábali vianočné ozdoby, reťaze, čítali vianočné príbehy a čakali na najkrajšie dni v roku, ktoré deti prežili doma so svojimi rodičmi. Všetky tieto akcie sme zachytili i fotoaparátom a fotografie si môžete pozrieť na internetovej stránke mesta Tisovec.

Beáta Cibuliaková, MŠ Tisovec

Z listov čitateľov

„S lidskou hloupostí nelze bojovat, ale nesmí se v tom přestat“. Nepovedal to hoci kto, ale človek, čo si v každom prípade videl ďalej od nosa a nie tak dávno bol ešte našim spoluobčanom v jednom štáte. Inak sa moja reakcia na článok „Dvadsať rokov hľadania pravdy“ v Tisovskom mesačníku č. 1 z januára 2010 ani nemôže začať. Pustiť takýto tendenčný článok, i keď len do mestských novín, svedčí čosi o kvalitách redakčnej rady. Pokiaľ pisateľ tohoto príspevku nerozumie, alebo nechce rozumieť pojmu parlamentná demokracia, tak je mu to treba vysvetliť. „Vládna“ zostava v opozícii nikde na svete nevládne len kontroluje a oponuje vládnej koalícii. Preto je opozícia, ale nikdy nie vládna. Vládne koalícia. Tá súčasná rozhoduje naozaj vo všetkom, ale či pre občana dobre, o tom si dovoľím silne pochybovať. Aj pre takéto názory uvedené v článku „Dvadsať rokov hľadania pravdy“ sa ešte veľmi dlho táto krajina nepohne dopredu. Písať o rozpade Československa je úbohé, pretože hlavný organizátor a jeho „Hnutie“ sedia teraz vo vláde aj so stranou najväčšieho „Slováka“. Horšiu konšteláciu momentálnej vládnej koalície si ani neviem predstaviť. Tak je namiesto len jedna definícia. Klamať, kraďnúť, a závidieť si, to obyvatelia tejto krajiny vedia dokonale. Spravovať a riadiť si vlastný

štát, na to je treba mentálne a osobitne ľudí z iného súdka. Keď sa pozrieme na úroveň slovenského školstva, tak je to vec ešte dlho neuskutočniteľná. Bohužiaľ, človek čo si vidí ďalej od nosa to má v tomto a takomto štáte veľmi ťažké. Dost' dlho som pracoval v zahraničí západným smerom, tak to môžem zodpovedne porovnávať. Úbohosť a „kvalitu“ súčasnej vládnej koalície najlepšie dokumentuje fakt, že značná časť prijatých zákonov sa už na druhý deň musí novelizovať. Občan je majiteľom štátu, nie jeho majetkom. V zle započatej práci nepokračuj, taká práca aj zle dopadne. To je, bohužiaľ, prípad aj tejto malej krajiny uprostred Európy. Ak by som v tomto článku použil vulgarizmy súčasného p. predsedu vlády, ktorými častuje médiá a opozíciu, určite by som porušil „jazykový zákon“ a to by mi pán minister propagandy – pardon – kultúry riadne spočítal. Bohužiaľ, v tejto krajine je ešte dosť ľudí, ktorí nedokážu, alebo nechcú pochopiť, že svet a doba je už niekde inde a s nostalgiou medituje o režime, keď všetko patrilo všetkým a nikomu nepatrilo nič. K tomuto už naozaj nie je čo dodať. Ani básničku.

Ján Kopper

Príležitosť pre poberateľov a darcov 2% z odvedených daní je tu opäť

Vážení priaznivci

Klubu slovenských turistov, turistického oddielu KOS Rimavská dolina!

Aj v roku 2010 si dovoľujeme uchádzať sa o Vašu priazeň v rámci možnosti poskytnúť 2% z Vašich daní našej neziskovej organizácii. Zákon č. 595/2003 o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov umožňuje každej fyzickej a právnickej osobe, ktorá platí dane (zamestnanec, živnostník, podnik) poukázať neziskovej organizácii - ktorú si sám určí – aspoň 2% z jeho zaplatených daní za uplynulý rok. Pre Vás to znamená nasmerovať túto čiastku do Vami zvolenej organizácie. Ak tak neučiníte Vy, štát si 2% z daní občanov-daňovníkov rozdelí podľa vlastných priorít.

Aktuálne informácie o činnosti KST TO KOS Rimavská dolina je možné nájsť na internetovej stránke mesta Tisovec pod hlavičkou oddielu, v rubrike Zoznam tém. Tu pravidelne uvádzame pripravované aj uskutočnené akcie.

Náš oddiel využíva možnosť získania finančných prostriedkov od začiatku jej zavedenia do praxe. A je to najdôležitejší zdroj príjmov pre našu činnosť. Keďže je táto možnosť aj tento rok, obraciame sa na Vás, členovia oddielu, Vašich rodinných príslušníkov, známych a priateľov. Obraciame sa aj na Vás, milí občania, čitatelia Tisovského mesačníka, návštevníci webu www.tisovec.com, milovníci prírody a turistiky a na všetkých zamestnancov, živnostníkov a firmy s prosbou o venovanie svojich 2% z odvedených daní za rok 2009. Je dôležité vedieť, že to nie je pre Vás žiaden výdaj navyše. Daňový úrad garantuje ochranu osobných údajov daňovníka a aj to, že 2% z dane dostane na účet tá organizácia, ktorú si občan sám zvolil.

Ak sa rozhodnete podporiť naše občianske združenie, môžete tak spraviť nasledovným spôsobom:

V prípade, ak ste právnická osoba alebo fyzická osoba – živnostník:

Vyhlásenie o poukázaní 2% dane je už súčasťou formulára daňového priznania, na jednej z posledných strán. Treba ho len vyplniť. Daňový úrad následne prevedie 2% dane v prospech určenej organizácie.

V daňovom priznaní k dani z príjmov vyplňte na poukázanie 2% z dane nasledovné:

Obchodné meno alebo názov:

**Klub slovenských turistov
turistický oddiel KOS Rimavská dolina
Daxnerova 1083/29 Tisovec
občianske združenie
31906354**

Sídlo:

Právna forma:

Identifikačné číslo:

V prípade, ak ste zamestnanec:

Do 15. 2. 2010 požiadať zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania zaplatených preddavkov na daň. Zamestnávateľ Vám vykoná **Ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov** a potom na požiadanie vystaví tlačivo **Potvrdenie o zaplatení dane**.

Občan – zamestnanec vyplní len **Vyhlásenie o poukázaní sumy do výšky 2% zaplatenej dane**. Tu sa udáva len meno a priezvisko daňovníka (zamestnanca), rodné číslo, bydlisko a suma zodpovedajúca 2% zaplatenej dane (minimálne 100,- Sk). Táto suma sa odpisuje z Potvrdenia o zaplatení dane od zamestnávateľa.

V prípade podpory nášho turistického oddielu sú všetky tlačivá k dispozícii – v knižkupectve INFO v Tisovci, alebo v Mestskej knižnici.

Je možné si ich stiahnuť aj na stránke mesta www.tisovec.com Obe vyplnené tlačivá – Vyhlásenie spolu s Potvrdením potom doručte do stanoveného termínu na daňový úrad podľa Vášho bydliska, alebo predsedovi turistického oddielu, do knižkupectva INFO v Tisovci.

Všetkým, ktorí sa rozhodnú podporiť našu činnosť, srdečne ďakujeme.

KST TO KOS Rimavská dolina

Kúpim funkčný plynový sporák s plynovou rúrou, na propán - butánové fľaše.
0903 886720

Predám väčší 2-izbový byt na Daxnerovej 958 v Tisovci.
0905 500038

Venujte nám 2% dane z príjmu

Dovoľujeme si Vás toto formou požiadať, aby ste využili možnosť venovať Vaše 2% z dane občianskemu združeniu **ZDaR, Združenie detí a rodičov**, Rimavská Píla. Cieľom OZ ZDaR je zabezpečovať rôzne aktivity pre rodiny s deťmi a mládež. Získané finančné prostriedky budú použité na konkrétne veci, činnosti a rôzne podujatia v prospech mladých.

Údaje o občianskom združení ZDaR Rimavská Píla:
IČO: 45022453

Právna forma: Občianske združenie

Obchodné meno: ZDaR, Združenie detí a rodičov

Sídlo: Partizánska 53, 980 61 Tisovec – Rimavská Píla

Telefón: 0917 465425

Všetkým darcom ďakujeme

Pol'ovnícka spoločnosť Hradová Tisovec

oznamuje širokej verejnosti, že dňa 20. februára 2010 poriada už **dvadsiaty pol'ovnícky ples** so začiatkom o 19.30 hod. v spoločenskej sále Mestského kultúrneho strediska v Tisovci. Vstupné je 15 EURO. V cene je prípitok, dve večere z diviny, ½ litra vína, minerálka, zákusok a káva.

Bude pripravená bohatá tombola, súťaže o líšku a diviaka.

Lístky sa predávajú v MsKS u p. Broža od 1.2.2010.

Tešíme sa na Vašu účasť.

Prípravný výbor plesu

Blahoželanie

Dňa 18. decembra 2009 sa dožil z Božej milosti **60 rokov Ján Belica**, duchovný správca v Cirkevnom zbore ECAV na Slovensku v Rimavskej Píle a filiálke Hačava.

Srdečne blahoželáme, ďakujeme Pánu Bohu, že 18 rokov pôsobí medzi nami. Prajeme mu veľa zdravia a Božieho požehnania.

Vďační cirkevníci

Všetko, čo dýcha, nech chváli Hospodina!

Haleluja! (Ž 150, 6)

OZNAM

Mestský úrad v Tisovci žiada všetkých občanov, ktorí do dnešného dňa neuhradili daň z nehnuteľnosti, daň za psa a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad za rok **2009**, aby tak urobili do konca mesiaca február 2010.

Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, daň z nehnuteľnosti a daň za psa môžete zaplatiť v pokladni Mestského úradu na prízemí u p. Kriškovej alebo bankovým prevodom. V prípade nejasností Vám potrebné informácie poskytne Eva Cabanová v Kancelárii prvého kontaktu na prízemí Mestského úradu alebo na tel.čísle: 047/5603811

Eva Cabanová, správa daní a poplatkov

Off Road klub Tisovec prosí občanov, ktorí sú ochotní ubytovať posádky v súkromí od 25. do 28. marca 2010, aby svoje ponuky oznámili na tlf. číse sekretariátu Mestského úradu Tisovec: 047/5603 801, alebo v redakcii mesačníka.

PROGRAM „KINA POD HRADOVOU“ V FEBRUÁRI

2.2.
utorok
19.00

Halloween II - USA

Hrajú: Tyler Mane, Scout Taylor- Compton, Malcolm McDowell, Brad Douriff, Sheri Moon Zombie, Danielle Haris, Brea Grant... Réžia: Rob Zombie. České titulky.

Horor, MP od 18 r., 101 min., vst. 1,85 €

9.2.
utorok
19.00

Bratia Bloomovci – USA

Hrajú: Adrien Brody, Rachel Weisz, Mark Ruffalo, Rinko Kikuchi, Robbie Coltrane, Maximilian Schell... České titulky.

Dobrodružná krimi komédia, MP od 15 r., 113 min., vst. 1,85 €

Pripravujeme na marec 2010

2.3. Avatar *akčný*

9.3. Fame: Cesta za slávou *tanečno hudobný*

16.3. SAW VI. *horor, triler*

23.3. Rollerka *komédia*

Oznámenie

Vážení občania, mesto Tisovec Vám oznamuje zmenu telefónnych čísel pracovníkov mestského úradu.

Mestský úrad Tisovec 047/ 5603 + klapka

Oddelenie/Pracovník	klapka
Kancelária primátora	
Všeobecná klapka	888
primátor - Ing. Peter Mináč	802
sekretariát – Denisa Mániová	801
fax	838
Odd. finančné a majetkové	
ekonóm - Mária Bagačková, účtovník - Iveta Miškove	806
dane a poplatky – Eva Cabanová	811
Odd. sociálno-právne a školstva	
prednostka - JUDr. Zuzana Kederová	808
civilná ochrana, opatrovateľská služba – Božena Bráňanová	809
sociálny úsek, pokladňa – Bc. Ida Krišková	810
Odd. výstavby, životného prostredia a RM – všeobecná klapka	833
životné prostredie, nehnuteľnosti – Ing. Danka Bálintová	803
nájmy, pozemky – Jana Maďarová	804
stavebná činnosť – Ing. Ivan Kokavec	805
matrika	
evidencia obyvateľstva, matrika – Danka Lazáková	812
kontrolórka mesta - Ing. Katarína Mešková	807

Za pochopenie ďakujeme

pozn. red.: podľa našich spáv je možné používať aj staré tlf. čísla, ktoré majú platiť do konca mája

Veterinárna ambulancia „GRECH“ MVDr. Petra Poláková

Jozeffyho 39, Tisovec

0908 532982

Oznamujeme občanom, že od 7. decembra 2009 je v našom meste otvorená nová veterinárna ambulancia pre malé, spoločenské a exotické zvieratá, plazy a vtáky. Ambulancia je otvorená v pracovné dni od 9,00 do 16,30 a v sobotu sa v ambulancii prevádza aj strihanie a úprava srsti psov a mačiek na objednávku.

Činnosť je zameraná na všeobecné, interné a chirurgické ošetrovanie všetkých druhov malých a spoločenských zvierat – psy, mačky, fretky atď., ďalej elektronické označovanie a vydávanie pasov spoločenských zvierat, vakcinácia zvierat proti besnote a iným ochoreniam, poradenstvo a ďalšie služby.

Pohotovosť je denne 24 hodín na telefónnom čísle 0908 532982 a na tomto čísle je možné sa aj objednať na strihanie zvierat, vakcináciu, alebo akúkoľvek inú službu.

Informácie aj na: www.zzz.sk alebo www.kvlsr.sk